

Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning

Göteborg 2017-05-04

Kristofer Odö
Samordnare
Drugsmart
Kristofer.odo@can.se
0723- 71 43 18

CAN är...

...ett nationellt kompetenscentrum som arbetar för minskade skador av alkohol och andra droger i samhället.

Det gör vi genom att följa konsumtions- och skadeutvecklingen och genom kunskapshöjande insatser.

CAN är en ideell förening med medlemsorganisationer och med ombud i alla län.

CFN – CAN

- CFN grundades 1901 som ett samverkansorgan för nykterhetsorganisationerna i Sverige.
”Centralförbundet för nykterhetsundervisning bland ungdomen”.
Första paragrafen lydde:
”Förbundets syftemål är uteslutande att verka för nykterhetsundervisning bland ungdomen.”
- Som följd av 1930-talets ekonomiska kris började regeringen utse två styrelseledamöter och en tjänsteman från skolöverstyrelsen som skulle närvara vid styrelsemöten. Tydligare koppling till staten och skolan.
- 1936 började man arbeta med länsombud för att få till en bättre kommunikation med hela Sverige. Idag är Ulrika Ankargren, Ulla Kungur och Håkan Eriksson CANs tre länsombud i Västra Götaland.
- Namnet CAN tillkom då narkotika blev aktuellt i Sverige år 1970.

CAN

- 1990 bildas folkhälsoinstitutet och det beslutas att CAN ska fortsätta som enskild organisation men i nära samarbete med FHI.
- År 2000 övertar CAN ungdomswebbsidan www.drugsmart.com från socialdepartementet. Drugsmart har arbetat tillsammans med skolan i olika stor omfattning genom åren och har alltid sett skolan som den enskilt största intressenten.
- 2014 tog CAN över metodmaterialet ANDT på schemat från länsstyrelsen i Dalarna.

Prenumerera på nyhetsbrevet från C.A.N

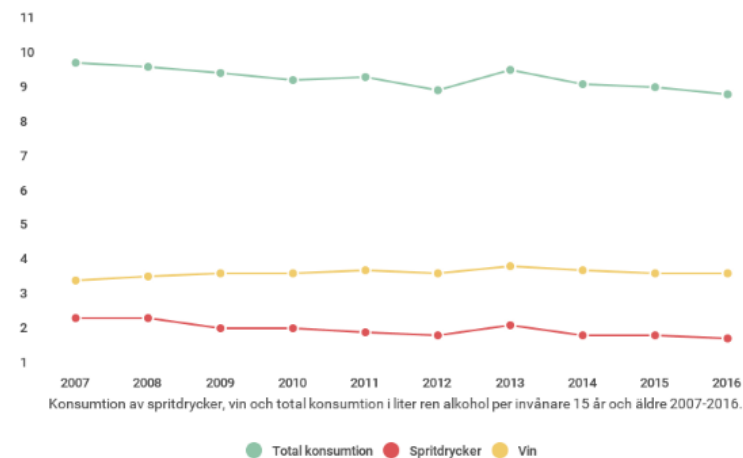
Gå in på can.se och fyll i din E-mailadress

Svensken dricker mindre sprit

Utvecklingen av den totala alkoholkonsumtionen är relativt stabil, men konsumtionen av spritdrycker har minskat med åtta procent mellan 2015 och 2016. Det framgår av PM:n "Alkoholkonsumtionen i Sverige 2016", som presenterade den 14 mars.

- Det är en trend som vi har observerat en längre tid. Under den senaste tioårsperioden har konsumtionen av vodka, whiskey och andra spritsorter minskat med 24 procent, säger forskaren Björn Trolldal.

Hur hanteras ANDT-frågan i skolorna idag?

Prata under **tre minuter** med din granne utifrån följande:

- Erfarenheter kring vad som redan fungerar bra kring ANDT-undervisningen inom skolan? Finns det något som kan bli bättre?
- Samarbetar lärare över ämnesgränserna kring frågan? Känns ANDT-undervisning som naturliga inslag vid sidan av den ordinarie undervisningen?

För våra kära drogförebyggare:

- prata om era erfarenheter av att samarbeta med skolor kring ANDT-frågor!

AANDT

Det här är ett metodmaterial för lärare. Det går ut på att integrera undervisning om alkohol, narkotika, dopning och tobak i olika ämnen. Klicka på "Hur du använder materialet" för att läsa mer eller välj ett ämne nedan och sätt igång.

Regeringens ANDT-strategi om skolan

- Grund- och gymnasieskolor är viktiga arenor för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobaksprevention.
- Skolan och rektorn har vidare ett särskilt ansvar för att i undervisningen i olika ämnen integrera riskerna med tobak, alkohol och andra droger.
- Genom både sitt kunskaps- och sitt värdegrundsuppdrag kan skolan bidra till arbetet med ANDT-prevention.
- Informationsinsatser kan också ha sitt värde för att skapa förståelse för de grunder som politiken vilar på, liksom för att ge förutsättningar för kunskapsbaserade levnadsval för den enskilda

Under 2012 och 2013 implementerades nya reformer i skolor runt om i landet

Nya kurs- och ämnesplaner

Nytt betygssystem

Utbildning av lärare för lärarlegitimation

Stora utbildningssatsningar som matematiklyft, läslyft liksom omfattande utbildning för att skolor ska uppfylla likabehandlingslagen

LGR 11

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritids 2011 (Rev 2016)

Läroplanen innehåller fem delar:

1. Skolans värdegrund och uppdrag
2. Övergripande mål och riktlinjer för utbildningen
3. Förskoleklassen
4. Fritidshemmet
5. Kursplaner som kompletteras med kunskapskrav

LGR 11 - ANDT på schemat

- Rektorn ansvarar för att...

...eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper.

...i ämnesundervisningen integrera ämnesövergripande kunskapsområden, exempelvis riskerna med tobak, alkohol och andra droger.

...att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter.

LGR 11 - ANDT på schemat

- Lärare ansvarar för att...

...förbereda eleverna för delaktighet och medansvar samt för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

...samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen och organisera och genomföra arbetet så att eleven successivt får fler och större självständiga uppgifter samt ett ökat eget ansvar.

...eleverna får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och

LGR 11 - ANDT på schemat

- Eleverna ska...

...lära sig att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden grundade på kunskaper om mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar samt personliga erfarenheter.

...tillägna sig kunskap om samhällets lagar och normer, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar i skolan och i samhället.

...tillägna sig kunskaper om, och förståelse för, den egna **diagnostikens** betydelse för hälsan, miljön och samhället.

ANDT på schemat

- Ett metodmaterial för ANDT-undervisning i grundskolan årskurs 6-9. Kan enkelt anpassas för gymnasieutbildning.
- Integrerar ANDT-frågor i ordinarie ämnesundervisning.
- Anpassat till kursplaner och betygskriterier i lgr 11.
- Uppmuntrar eleverna till informationssökande och källkritiskt tänkande.
- Bidrar till ett ämnesöverskridande och strukturerat ANDT-arbete.

Gå in på www.andt.drugsmart.com

Fram till fikat, försök att hitta till och klicka på:

- "Hur du använder materialet"
- "Tipsa oss"
- "Läs mer om ANDT på schemat"
- "ladda ner matrisen"

Sitt gärna fler tillsammans om någon saknar telefon eller dator.
Berätta gärna om era erfarenheter för varandra under fikat!

Kristofer visar...

Övningar ANDT på schemat, fram till 12.00

- Para ihop er i smågrupper, förslagsvis max tre pers per grupp.
- Förhåll er till en rimlig nivå för årskurs 6. Detta avseende övningarnas svårighetsgrad och vad utav AND eller T som ska arbetas med (tips se "Läs mer om ANDT på schemat" och följ stegen under rubriken "hur man använder materialet - arbetsgång").
- Planera för en lektionstimme utifrån materialet och samarbeta för att lägga en rimlig nivå till åk 6 elever. Ta hjälp av kursplanen som ni finner när ni laddar ner en fråga och öppnar den i pdf.
- Samtala/samarbeta kring följande:
 - Behöver eleverna tillägna sig några särskilda förkunskaper innan de börjar arbeta med uppgifterna?
 - Behöver uppgifterna till eleverna anpassas på något vis?
 - Hur tänker du att du skulle kunna använda metodmaterialet?

Eftermiddagens upplägg

- 14.15 ANDT på schemat – en introduktion till metodmaterialet och koppling till ANDT-strategin och kursplaner
- 14.45 Fikapaus
- 15.05 ANDT på schemat – metodmaterial. Kläm och känn!
- 15.35 Övningar kring ANDT på schemat
- 16.15 Skolans förebyggande arbete – diskussion
- 16.30 Avslutande reflektioner kring ANDT på schemat
- 16.45 Avslut

Övningar ANDT på schemat, fram till 16.15

- Para ihop er i smågrupper, förslagsvis max tre pers per grupp.
- Förhåll er till en rimlig nivå för årskurs 6. Detta avseende övningarnas svårighetsgrad och vad utav AND eller T som ska arbetas med (tips se "Läs mer om ANDT på schemat" och följ stegen under rubriken "hur man använder materialet - arbetsgång").
- Planera för en lektionstimme utifrån materialet och samarbeta för att lägga en rimlig nivå till åk 6 elever. Ta hjälp av kursplanen som ni finner när ni laddar ner en fråga och öppnar den i pdf.
- Samtala/samarbeta kring följande:
 - Behöver eleverna tillägna sig några särskilda förkunskaper innan de börjar arbeta med uppgifterna?
 - Behöver uppgifterna till eleverna anpassas på något vis?
 - Hur tänker du att du kommer att använda metodmaterialet framöver?

